

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209, el. p. post@socmin.lt, <http://www.socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr. (15.1-24) SD-

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – ministerija) teikia svarstyti Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo Nr. X-686 1, 2, 4, 5, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas), patikslintą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2019 m. spalio 14 d. išvadoje pateiktas pastabas.

Atsižvelgiant į tai, kad pirmame visuotinio mokinių nemokamo maitinimo etape savivaldybės dalyvauja savanoriškai, siūlytina palikti Įstatymo projekte nustatytus teisinio reguliavimo pakeitimų įgyvendinimo terminus.

Įstatymo projektas yra Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto lydimasis teisės aktas ir Lietuvos Respublikos Seime numatoma jį svarstyti kartu su šiuo įstatymo projektu.

Įstatymo projekto tikslas – tobulinti esamą socialinės paramos mokiniams teisinį reguliavimą, įtvirtinant teisę į nemokamus pietus mokiniams, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ugdymo ar pagal pradinio ugdymo programą pirmoje klasėje.

I. Sprendžiama problema	<p>1. 2019 m. I ketv. ministerijos inicijuotoje apklausoje dėl visuotinio mokinių, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ar pradinio ugdymo programas, nemokamo maitinimo apie 72 proc. savivaldybėse dalyvavusių respondentų, asociacija „Lietuvos tėvų forumas“, Nacionalinis skurdo mažinimo organizacijų tinklas, NVO vaikams konfederacija teigiamai vertino planuojamą visuotinio mokinių, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ar pradinio ugdymo programas, nemokamo maitinimo įteisinimą.</p> <p>Remiantis nacionalinių ir tarptautinių tyrimų rezultatais, būtina kuo ankstesniame amžiuje ugdyti mokinių sveikatai palankios mitybos kompetencijas, suteikiant mokiniams gebėjimus pasirinkti kokybišką maistą. HBSC (angl. <i>The Health Behaviour in School-aged Children</i> (HBSC)) 2014 m. tyrimo duomenimis, Lietuvoje 12,9 proc. berniukų ir 7,5 proc. mergaičių turi atsvorį, o jaunesnių vaikų (11 m.) amžiaus grupėje atsvorį turinčių berniukų dalis siekia net 17,2 proc., o mergaičių – 8,7 proc. Higienos instituto 2016 m. atlikto tyrimo „Mokyklinio amžiaus vaikų sveikos gyvensenos tyrimas“</p>
-------------------------	--

	<p>duomenimis, vaisius ar daržoves bent kartą per dieną valgo tik 4 iš 10 vaikų.</p> <p>Labai svarbu vaikams teikti teisingą informaciją apie sveiką mitybą ir jos svarbą organizmui, ugdyti pagarbą maistui ir gebėjimą laikytis sveikos mitybos principų.</p> <p>Organizuojant mokinių nemokamą maitinimą mokyklose, pastebėtos diskriminacijos apraiškos: nemokamai valgantys mokiniai turi nelygias galimybes pasirinkti patiekalus. Valgykloje laukdami atskiroje eilėje, mokiniai patiria socialinę atskirtį.</p> <p>2. Socialinei paramai mokiniams administruoti skiriama 4 procentai išlaidoms produktams ir išlaidoms mokinio reikmenims (įskaitant prekių pirkimo pridėtinės vertės mokestį) finansuoti skirtų lėšų. Didėjant išlaidoms produktams ir išlaidoms mokinio reikmenims finansuoti skirtų lėšų dydžiui, atitinkamai didėja ir administravimui skiriamų lėšų suma, neatsižvelgiant į tai, ar tai susiję su administravimo funkcija.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>1. Visuotinį mokinių nemokamą maitinimą pradėti teikti etapais:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nuo 2020 m. sausio 1 d. nemokamus pietus skirti visiems mokiniams, besimokantiems pagal priešmokyklinio ugdymo programą savivaldybių administracijų patvirtintuose sąrašuose esančiose bendrojo ugdymo mokyklose, kuriose mokinių maitinimas organizuojamas taikant pažangias maitinimo formas, t. y. savitarnos principą; – nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. nemokamus pietus skirti visiems mokiniams, besimokantiems pagal priešmokyklinio ugdymo programą (priešmokyklinukams) ir pagal pradinio ugdymo programą pirmoje klasėje (pirmokams). <p>2. Siekiant užtikrinti racionalų valstybės biudžeto lėšų panaudojimą ir atsižvelgiant į galimus veiksnius, turinčius įtakos administravimo funkcijai, nustatyti, kad socialinei paramai mokiniams administruoti skiriama iki 4 procentų išlaidoms produktams ir išlaidoms mokinio reikmenims (įskaitant prekių pirkimo pridėtinės vertės mokestį) finansuoti skirtų lėšų. Konkretų socialinei paramai mokiniams administruoti skiriamos specialios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams procento dydį iki biudžetinių metų pradžios nustato Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras, o valstybės biudžete skirtų bendrųjų asignavimų procento dydį – Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministras.</p>
III. Priemonių kaštai	<p>Pritarus Įstatymo projekte siūlomoms nuostatomis dėl nemokamo priešmokyklinukų ir pirmokų maitinimo, ministerijos preliminariais skaičiavimais, 2020 metais papildomai reikės apie 8,6 mln. eurų, iš jų: iš valstybės biudžeto – apie 6,9 mln. eurų (savivaldybėms – apie 6,8 mln. eurų, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai – apie 118,0 tūkst. eurų), iš savivaldybių biudžetų (gamybės išlaidoms finansuoti) – apie 1,7 mln. eurų.</p>

IV. Nauda visuomenei	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ugdomi mokinių sveikos gyvensenos įpročiai. 2. Gerinami mokinių socialiniai įgūdžiai. 3. Mažinama socialinė atskirtis ir mokinių diferenciacija. 4. Sudarytos palankesnės sąlygos priešmokyklinukų ir pirmokų tėvams derinti darbą su įsipareigojimais šeimai.
----------------------	--

Išsamesnė informacija apie Įstatymo projektą, juo teikiamus siūlymus, jų poveikio įvertinimą pateikiama Įstatymo projekto aiškinamajame rašte.

Įstatymo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Įstatymo projektą parengė ministerijos Piniginės paramos ir būsto skyriaus vedėja Svetlana Kulpina, tel. 266 4264, el. p. Svetlana.Kulpina@socmin.lt, ir patarėja Rima Kurlianskienė, tel. 266 4284, el. p. Rima.Kurlianskiene@socmin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl Įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui projektas, 1 lapas.
2. Įstatymo projektas, 3 lapai.
3. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 4 lapai.
4. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 8 lapai.
5. Įstatymo projekto antikorupecinio vertinimo pažyma, 7 lapai.

Ministras

Linas Kukuraitis

Rima Kurlianskienė, tel. 8 706 64 284, el. p. Rima.Kurlianskiene@socmin.lt